

De leeftijd van Aisja ten tijde van haar huwelijk

Samengesteld door dr. Zahid Aziz

De deugden van Aisja en haar rol in de islam

Bij elke bespreking over de leeftijd van Aisja (r.a.: moge Allah tevreden met haar zijn) ten tijde van haar huwelijk met de heilige profeet Mohammed (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) is het van het grootste belang de centrale rol in gedachten te houden die zij vervulde als lerares en uitlegster van de religie van de islam. Aisja was een uitzonderlijk intelligente en scherpzinnige vrouw, een wonderkind, en dit was de belangrijkste reden waarom zij trouwde met de heilige profeet, zoals duidelijk bewezen wordt door gebeurtenissen na het leven van de heilige profeet. Zij werd kort na zijn emigratie naar Medina opgenomen in zijn gezin, juist op het moment dat de leringen van de islam op alle levensgebieden van de moslimgemeenschap aan de heilige profeet geopenbaard begonnen te worden en door hem in de praktijk werden tentoongespreid. Er was een met intelligentie begiftigd persoon nodig die dagelijks contact met de heilige profeet zou hebben op het meest intieme en persoonlijke vlak, teneinde de leringen die hij in alle aspecten van het leven gaf via zijn woorden en handelingen volledig in zich op te nemen. Zo'n persoon zou de volgende eigenschappen moeten bezitten:

- een voortreffelijk, exact geheugen om een onmetelijke hoeveelheid van details op accurate wijze te onthouden;
- het begrip om de betekenis en de beginselen van de leringen te bevatten;
- capaciteiten om te kunnen redeneren, bekritisieren en logische conclusies te trekken om problemen op te lossen op grond van die leringen;
- de vaardigheden om kennis aan een breed publiek over te dragen;
- en tenslotte het vooruitzicht om na de dood van de heilige profeet gedurende lange tijd verder te leven, teneinde zijn boodschap tot verre generaties te verspreiden.

Dat Aisja al deze deugden bezat en deze missie uitvoerde, is een absoluut onbetwistbaar historisch feit. Na de dood van de heilige profeet trad zij op als lerares en uitlegster van de islam, waarbij zij zelfs de meest voorname van de mannelijke metgezellen van de heilige profeet Mohammed leiding verschafte. Zij stonden er speciaal op om naar haar toe te gaan om kennis van haar te vergaren en haar mening te vragen. Een zeer groot aantal van gezegdes en handelingen van de heilige profeet is via haar opgetekend in de boeken van de Hadies. Zij hield zich niet alleen bezig met het citeren van zijn gezegdes en het verhalen van haar waarnemingen van gebeurtenissen, maar interpreteerde ze ook om oplossingen van vraagstukken aan te reiken.

Wanneer zij het nodig achtte, corrigeerde zij de zienswijzen van de belangrijkste onder de metgezellen van de heilige profeet. Zij gaf regels en oordelen waarop de islamitische wet is gebaseerd.

Hier volgen twee voorbeelden van wat de mannelijke metgezellen van de heilige profeet over haar zeiden:

“Abu Musa zei: telkens wanneer er een hadies was die voor ons, de metgezellen van de boodschapper van Allah, moeilijk was [te begrijpen], en we het aan Aisja vroegen, zagen we altijd dat zij kennis had omtrent die hadies.”

“Musa ibn Talha zei: ik heb nog nooit iemand gezien die welbespraakter was dan Aisja.” [1]

In de beroemde compilatie van de levens van heiligen in de islam, *Tazkirat al-Auliya*, geeft de schrijver, Farid ud-Din Attar, die acht eeuwen geleden leefde, als volgt een inleiding op het leven van de vroege vrouwelijke heilige, Rabia van Basra:

“Indien iemand zegt, ‘waarom heeft u Rabia in de rang van mannen gevoegd?’, dan is mijn antwoord dat de profeet zelf heeft gezegd. ‘God beschouwt niet jullie uiterlijke vormen’. ... Bovendien, indien het gepast is om tweederde van onze religie te ontlenen aan Aisja, dan is het zeker toelaatbaar om religieuze instructies te nemen van een dienaar van Aisja.” [2]

Vanaf de vroegste tijden van de islam erkent men dus dat tweederde van de islamitische *Sjaria* gebaseerd is op verslagen en interpretaties die van Aisja afkomstig zijn.

Gezien deze uitzonderlijke deugden van Aisja en de verheven rol die zij vervulde in het overbrengen van de leerstellingen van de islam, is het gewoonweg belachelijk en ongehoord te veronderstellen dat zij het slachtoffer was van één of andere vorm van kinder- en huwelijksmisbruik. Wij vragen in het bijzonder aan de christelijke en joodse critici van de islam, die de heilige profeet Mohammed bespotten op grond van zijn huwelijk met Aisja, of zij een voorbeeld kunnen aanhalen van een vrouw *in hun godsdiensten*, die een rol heeft gespeeld als die van Aisja, en dus de religie van de stichter ervan leerde en een lerares werd van al zijn volgelingen – inclusief mannen – na zijn dood.

De leeftijd van Aisja ten tijde van haar huwelijk met de heilige profeet Mohammed

Men gelooft op gezag van enkele Hadiesverslagen dat het huwelijksceremonieel (bekend als *nikaah*, dat overeenkomt met verloving) van Aisja plaats had toen zij zes jaar oud was, en dat zij zich drie jaar later bij de heilige profeet voegde als zijn vrouw op de leeftijd van negen. Wij citeren hieronder twee van zulke verslagen uit Bugari:

“Van Aisja is overgeleverd te hebben gezegd: De profeet trad met mij in het huwelijk toen ik een meisje van zes was ... en op dat moment [van opname in zijn gezin] was ik een meisje van negen jaar.”

“Khadiedja stierf drie jaar voordat de profeet naar Medina vertrok. Hij bleef twee jaren of wat [alleen]. Hij huwde Aisja toen zij een meisje van zes jaar oud was en hij voltrok dat huwelijk [middels gemeenschap] toen ze negen jaar oud was.” [3]

Wat betreft de authenticiteit van deze verslagen, kan opgemerkt worden dat de samenstellers van de Hadiesboeken niet dezelfde strenge toetsen toepasten toen zij verslagen accepteerden die betrekking hadden op historische zaken, zoals zij voorheen verslagen accepteerden met betrekking tot de praktische leringen en wetten van de islam. De reden hiervoor is, dat het eerstgenoemde soort van verslagen slechts als van academisch belang werd beschouwd, terwijl het tweede soort direct verband hield met de praktische plichten van de moslim en met hetgeen hem was toegestaan en verboden. Het voorkomen van verslagen zoals het bovenstaande over het huwelijk van Aisja in de Hadiesboeken, zelfs in Bugari, is dus niet noodzakelijkerwijs een bewijs van de geloofwaardigheid ervan.

Bepaling van de werkelijke leeftijd van Aisja

Het schijnt dat maulana Muhammad Ali de eerste islamitische geleerde is geweest die rechtstreeks het denkbeeld aanvocht dat Aisja zes en negen jaar oud was ten tijde van respectievelijk haar *nikaah* en haar huwelijksvoltrekking (middels gemeenschap). Dit deed hij in tenminste de volgende werken: zijn Engelstalige boekje *Prophet in Islam*, zijn dikkere Engelstalige boek *Muhammad, the Prophet* en in de voetnoten van zijn omvangrijke vertaling en commentaar in het Oerdoe van *Sahih Bugari*, getiteld *Fadl al-Bari*. Deze drie werken werden in de twintiger en dertiger jaren gepubliceerd. In het boekje *Prophet of Islam*, dat later in 1948 opgenomen werd als het eerste hoofdstuk van zijn boek *Living Thoughts of the Prophet Muhammad*, schrijft hij het volgende in een lange voetnoot:

“Er heerst een grote misvatting met betrekking tot de leeftijd van Aisja waarop zij door de profeet ten huwelijk werd genomen. Ibn Sa’d heeft in de *Tabaqat* gezegd dat toen Abu Bakr [de vader van Aisja] namens de heilige profeet benaderd werd, hij antwoordde dat het meisje reeds verloofd was met Jubair en dat hij de kwestie eerst met hem in orde moest brengen. Dit toont aan dat Aisja op dat moment reeds meerderjarig aan het worden was. En ook zegt de *Isaba*, sprekende over de dochter van de profeet, Fatima, dat zij vijf jaar vóór de Roep was geboren en dat zij ongeveer vijf jaar ouder was dan Aisja. Dit toont aan dat Aisja ongeveer tien jaar oud moet zijn geweest ten tijde van haar verloving met de profeet, en niet zes jaar zoals algemeen wordt verondersteld. Dit wordt verder bevestigd door het feit dat van Aisja zelf is opgetekend

dat zij heeft gezegd, dat toen het 54ste Koranhoofdstuk, getiteld *De Maan*, werd geopenbaard, zij een rondhartelend meisje was en zich enkele van de toen geopenbaarde verzen herinnerde. Nu was het 54ste hoofdstuk ongetwijfeld vóór het zesde jaar van de Roep geopenbaard. Al deze beschouwingen wijzen slechts op één conclusie, namelijk dat Aisja niet minder dan tien jaar oud geweest kon zijn geweest op het moment van haar *nikaah*, die feitelijk slechts een verloving was. En van alle kanten wordt erkend dat de *nikaah* van Aisja plaatsvond in het tiende jaar van de Roep in de maand *Shawwaal*, terwijl er ook zwaarwegende bewijzen zijn met betrekking tot de voltrekking van haar huwelijk (middels gemeenschap) die in het tweede jaar van de *Hidjra* in dezelfde maand plaatsvond, hetgeen aantoont dat er vijf volledige jaren verstreken waren tussen de *nikaah* en de voltrekking. Vandaar dat er niet de minste twijfel bestaat dat Aisja **minstens** negen of tien jaar oud was ten tijde van de verloving, en veertien of vijftien jaar ten tijde van het huwelijk.” [4]

Om het begrijpen van de data van deze gebeurtenissen te vergemakkelijken, dient te worden opgemerkt dat in het tiende jaar, nadat de heilige profeet Mohammed zijn roep tot de missie van het profeetschap van God ontving, zijn vrouw Gadietja overleed en het verzoek aan Aboe Bakr werd gedaan om de hand van diens dochter Aisja. De *Hidjra* of emigratie van de heilige profeet had drie jaar later plaats en Aisja werd in het tweede jaar na de *Hidjra* in het gezin van de heilige profeet opgenomen. Indien Aisja dus in het jaar van de Roep was geboren, zou zij tien jaar oud zijn geweest op het moment van de *nikaah* en vijftien jaar oud op het moment van de huwelijksvoltrekking (middels gemeenschap).

Later onderzoek

Onderzoek volgend op de periode van maulana Muhammad Ali laat zien dat zij zelfs nog ouder was dan dit. De volgende informatie is aan het licht gekomen:

1. De beroemde klassieke historicus van de islam, Ibn Jarir Tabari, schrijft in zijn ‘Geschiedenis’:

“In de periode vóór de islam trouwde Abu Bakr met twee vrouwen. De eerste was Fatila, dochter van Abdul Uzza, uit wie Abdullah en Asma werden geboren. Daarna huwde hij Umm Ruman, uit wie Abdur Rahman en Aisja werden geboren. Deze vier waren vóór de islam geboren.” [5]

‘Vóór de islam geboren’ betekent vóór de Roep.

2. De samensteller van de beroemde Hadiesverzameling *Mishkat al-Masabih*, Iman Wali ud-Din Muhammad Ibn Abdullah Al-Khatib, die 700 jaar geleden stierf, heeft ook korte biografische

opmerkingen geschreven over de vertellers van Hadiesverslagen. Onder *Asma*, de oudere dochter van Abu Bakr, schrijft hij:

“Zij was de zuster van Aisja *Siddiqa*, vrouw van de heilige profeet, en was tien jaar ouder dan haar. ... In 73 n.H. ... stierf Asma op de leeftijd van honderd jaar.” [6]

Asma was dus 28 jaar oud in 1 n.H., het jaar van de Hidjra, en Aisja 18 jaar oud in 1 n.H. Aisja zou dus 19 jaar oud zijn geweest ten tijde van de voltrekking van haar huwelijk (middels gemeenschap), en 14 of 15 jaar oud ten tijde van haar *nikaah*. Dit zou haar geboortejaar op vier of vijf jaren *vóór* de Roep plaatsnemen.

3. Dezelfde uitspraak wordt gedaan door de beroemde klassieke commentator van de heilige koran, Ibn Kathir, in zijn boek *Al-Bidayya wa-l-Nihaya*:

“Asma stierf in 73 n.H. op de leeftijd van honderd jaar. Zij was tien jaar ouder dan haar zuster Aisja.” [7]

Dat de geboorte van Aisja iets *vóór* de Roep was, komt ook overeen met de openingswoorden van een uitspraak van haar die viermaal in Bugari is vastgelegd. Deze woorden luiden als volgt:

“Vanaf het moment dat ik mij dingen kan herinneren [of begrijpen], volgden mijn ouders de religie van de islam.” [8]

Dit wil zeggen dat zij werd geboren enige tijd *voordat* haar ouders de islam hadden aanvaard, maar dat zij zich alleen hun praktiseren van de islam kon herinneren. Ongetwijfeld wisten zij en haar familie goed of zij *vóór* of nadat zij de islam hadden aanvaard was geboren, en deze gebeurtenis, die plaatsvond vlak nadat de heilige profeet zijn missie van God had ontvangen, vormde een keerpunt in hun leven. Indien zij was geboren *nadat* zij de islam hadden aanvaard, dan zou het nutteloos voor haar zijn geweest om te zeggen dat zij zich alleen kon herinneren dat zij moslims waren, aangezien zij te jong was om zich dingen te herinneren *vóór* hun bekeerling. Dit is in overeenstemming met het feit dat zij *vóór* de Roep was geboren en misschien vier of vijf jaar oud was ten tijde van de Roep, die ook nagenoeg de tijd was dat haar ouders de islam aanvaardden.

Twee verdere bewijzen, aangehaald door maulana Muhammad Ali

In de voetnoten van de vertaling en commentaar in het Oerdoe van *Sahih Bugari*, getiteld *Fadl al-Bari*, heeft maulana Muhammad Ali op twee gebeurtenissen gewezen, die aantonen dat Aisja *niet* later dan het jaar dan de Roep geboren kon zijn geweest. Deze zijn als volgt:

De bovengenoemde verklaring van Aisja in Bugari, over haar vroegste herinneringen dat haar ouders volgelingen van de islam waren, begint met de volgende woorden in de versie daarvan in

Bugari's *Kitab al-Kafalat*. We citeren dit vanuit de Engelse vertaling van Bugari door M. Muhsin Khan:

“Vanaf de tijd dat ik de leeftijd bereikte waarop ik mij dingen kon herinneren, heb ik gezien dat mijn ouders dienden volgens het rechte geloof van de islam. Geen dag ging voorbij of Allahs boodschapper bezocht ons in zowel de morgen als in de avond. Toen de moslims werden vervolgd, vertrok Abu Bakr als emigrant naar Ethiopië.” [9]

Dit verslag becommentariërende, schrijft maulana Muhammad Ali:

“Dit verslag werpt enig licht op het vraagstuk van de leeftijd van Aisja. ... De vermelding van de vervolging van de moslims tezamen met de emigratie naar Ethiopië laat duidelijk zien, dat dit verwijst naar het vijfde of zesde jaar van de Roep. ... Op dat moment had Aisja de leeftijd om zaken te kunnen beoordelen en kon haar geboorte niet later geweest zijn dan het eerste jaar van de roep.” [10]

Nogmaals, volgens dit gegeven was zij *meer dan* veertien jaar oud ten tijde van de voltrekking van haar huwelijk (middels gemeenschap).

In Sahih Bugari is er een verslag dat als volgt luidt:

“Op de dag van [de veldslag] bij Uhud, toen [bepaalde] mensen zich terugtrokken en de profeet alleen achterlieten, zag ik Aisja, de dochter van Abu Bakr en Umm Sulaim, met haar jurk opgetrokken zodat de enkelbanden om haar enkels zichtbaar waren, zich snel bewegende met hun leren waterzakken [in een andere overlevering wordt gezegd, ‘de leren waterzakken op hun ruggen dragende’]. Zij schonk het water in de monden van de mensen en keerde terug om de waterzakken opnieuw te vullen, waarna zij terugkwam om weer water in de monden van de mensen te gieten.” [11]

Maulana Muhammad Ali schrijft in een voetnoot onder dit verslag:

“Men dient ook op te merken dat Aisja zich slechts één jaar vóór de slag bij Uhud bij het gezin van de heilige profeet voegde. Volgens de algemene opvatting zou zij op dit moment slechts tien jaar oud zijn geweest, wat zeker geen geschikte leeftijd was voor het werk dat zij bij die gelegenheid verrichtte. Dit toont ook aan dat zij niet zo jong was op dat moment.” [12]

Indien, zoals aangetoond in de vorige paragraaf, Aisja *negentien* was ten tijde van haar huwelijksvoltrekking (middels gemeenschap), dan zou zij twintig jaar oud zijn geweest ten tijde van de slag bij Uhud. Hierbij kan gevoegd worden dat bij een eerdere gelegenheid, de slag bij Badr, toen enkele moslimjongelingen uit gretigheid megingen met het moslimleger naar het slagveld, de heilige profeet Mohammed hen terugstuurde vanwege hun jonge leeftijd (slechts

toestemming verlenende aan één van zulke jongelingen, Umair Ibn Abi Waqqas, om zijn oudere broer, de beroemde metgezel Sa'd Ibn Abi Waqqas, te vergezellen). Het lijkt derhalve hoogst onwaarschijnlijk dat, indien Aisja tien jaar oud zou zijn geweest, de heilige profeet haar zou hebben toegestaan het leger te vergezellen naar het slagveld.

Uit alle hierboven aangehaalde bewijzen concluderen we dat Aisja *negentien* jaar oud was toen zij zich bij de heilige profeet voegde als zijn vrouw in het jaar 2 n.H., waarbij de *nikaah* of verloving ongeveer vijf jaren daarvoor plaatsvond.

De bijbel over huwelijken van jonge meisjes met veel oudere mannen

Aangezien het de christelijke evangelisten en andere volgelingen van de bijbel zijn die de heilige profeet op bittere wijze bespotten vanwege zijn huwelijk met Aisja, leggen wij hen de praktijken voor van de grote patriarchen en profeten die in dit verband in de bijbel zelf staan opgetekend. De voornaamste beschuldigingen met betrekking tot het huwelijk van Aisja zijn dat zij te jong van leeftijd was terwijl de heilige profeet een veel oudere man was, en dat de goedkeuring tot het huwelijk ofwel niet door haar was gegeven, ofwel dat zij niet in staat was die te geven.

Abraham

In het boek Genesis in de bijbel staat over Abraham opgetekend:

“Sarai nu, de vrouw van Abram, schonk hem geen kinderen. Maar zij had een Egyptische dienstmeid, wier naam Hagar was; en zei zij tot Abram: De heer heeft mij niet vergund kinderen te hebben. Ga, slaap met mijn dienstmeid; misschien kan ik door haar een familie bouwen. Abram stemde in met wat Sarai zei. En nadat Abram tien jaren in Kanaän gewoond had, nam Sarai, zijn vrouw, haar Egyptische dienstmeid en gaf haar aan haar man tot zijn vrouw. Hij sliep met Hagar, en zij werd zwanger. ...

En Hagar baarde Abram een zoon, en Abram gaf de naam Ismaël aan de zoon die zij had gebaard. Abram was **zesentachtig jaar oud** toen Hagar hem Ismaël baarde.” (Genesis, hoofdstuk 16, verzen 1-4 en 15-16, New International Version)

Ten eerste is het duidelijk dat aangezien Abraham (die toen nog de naam Abram had) 86 jaar oud was, Hagar ongeveer vijftig jaar jonger dan hem moest zijn geweest, en waarschijnlijk zelfs jonger, om een kind te kunnen dragen. Ten tweede spreekt de bijbel van Sarah als haar dienstmeid Hagar aan Abraham te hebben *gegeven*. Hagars goedkeuring werd dus niet verkregen, maar zij werd veeleer opgedragen door Sara naar Abraham toe te gaan en zijn vrouw te worden.

David

“Toen koning David op vergevorderde leeftijd was, kon hij niet warm gehouden worden, zelfs wanneer zij dekens over hem plaatsten. Toen zeiden zijn dienaren tot hem: Laten wij op zoek gaan naar **een jonge maagd** om de koning van dienst te zijn en voor hem te zorgen. **Zij kan naast hem liggen**, zodat onze heer de koning warm gehouden wordt. Toen zocht men door geheel Israël een schoon meisje en vond Abisag, een Sunamitische, en bracht haar tot de koning. Het meisje was zeer schoon; ze verzorgde de koning en wachtte op hem, maar de koning had geen intieme gemeenschap met haar.” (1 Koningen, hoofdstuk 1, verzen 1-4, New International Version)

Er schijnt dus, volgens de bijbel, niets verkeerd te zijn aan het koppelen van *een jonge maagd*, wederom klaarblijkelijk zonder haar goedkeuring, wiens plichten onder andere bestond uit het samen met de bejaarde koning in bed liggen. Het was beslist voor seksueel genot bedoeld, anders was er geen noodzaak om te zoeken naar een jonge, schone maagd. Een veel oudere vrouw, misschien een weduwe, zou al deze plichten vervuld kunnen hebben, inclusief het samen met de koning liggen om hem warm te houden.

Maria en Jozef

Het meest beroemde huwelijk in het christendom is ongetwijfeld dat van Maria, de moeder van Jezus, met Jozef. Hoewel de volgende bijzonderheden niet staan in de canonieke evangeliën in de bijbel, blijkt uit andere christelijke geschriften (bekend staande als apocriefe geschriften) dat Maria *twaalf jaar oud* was toen de tempeloudsten besloten een man voor haar te zoeken. Zij kozen de echtgenoot uit door loting en de door hen gekozen Jozef was een bejaarde man, volgens sommige vertellingen *negentig jaar oud*. De echtgenoot werd uitgekozen en Maria werd aan hem overhandigd; zij speelde geen rol in deze uitverkiezing.

Deze verhalen worden uit de *Catholic Encyclopedia*, 1913 editie, die online toegankelijk is, als volgt weergegeven:

“Het zal niet zonder belang zijn hier, hoe onbetrouwbaar ze ook zijn, de lange verhalen aangaande Jozefs huwelijk vervat in de apocriefe geschriften onder de aandacht te brengen. Op de leeftijd van veertig jaar trouwde Jozef met een vrouw, door sommigen Melcha of Escha genoemd, door anderen Salome; zij leefden vijfenveertig jaar samen en hadden zes kinderen. ... Een jaar na de dood van zijn vrouw, toen de priesters door heel Judea afkondigden dat zij uit de stam van Juda een eerbare man wensten te vinden om te trouwen met **Maria, toen twaalf jaar oud**, ging **Jozef, die op dat moment negentig jaar oud was**, naar Jeruzalem onder de kandidaten; een wonder manifesteerde zich door de keuze die God maakte op Jozef ...” [13]

Hoewel deze apocriefe verhalen nu niet geaccepteerd worden door vele christenen en de *Catholic Encyclopedia* zegt dat ze “verstoken zijn van autoriteit”, spreekt die toch als volgt van de invloed ervan:

“Niettemin verwierven ze na verloop van eeuwen enige populariteit; bepaalde kerkelijke schrijvers zochten daarin het antwoord op de welbekende moeilijkheden die naar boven komen uit de vermelding in het Evangelie van de broers van de Heer; hieruit heeft ook de populaire lichtgelovigheid de opvatting tegengehouden, tegen alle waarschijnlijkheid in, alsook de tradities waar oude kunstwerken van getuigen, dat Jozef een oude man was ten tijde van het huwelijk met de Moeder van God.”

Deze verhalen werden echter wel geaccepteerd door de Oosterse kerken. De website van de Ukrainian Orthodoxy bevat een artikel over dit onderwerp, getiteld *An Elderly Joseph*, die instemt met de voorstelling in de apocriefe geschriften van “Jozef als een bejaarde man, een weduwnaar met volwassen kinderen”. Het concludeert:

“Het Oosters-christelijke beeld van Jozef als een moedige, trouwe, naar God gerichte bejaarde weduwnaar lijkt waar te zijn.” [14]

We geven als appendix hieronder een citaat uit één van deze apocriefe boeken, *The Infancy Gospel of James*, die beschrijft hoe Maria's echtgenote werd uitgekozen.

Hoewel de Westerse kerken deze overleveringen niet als authentiek zullen accepteren, accepteren de Oosterse kerken in Europa wel dat Maria 12 jaar oud was en Jozef een weduwnaar van 90 jaar oud toen zij trouwden. Bovendien staat er in de evangeliën van het Nieuwe Testament niets wat deze overleveringen tegenspreekt, en de verhalen van de evangeliën zijn geheel niet strijdig met deze leeftijden van Maria en Jozef.

Appendix: Het Kindsheidsevangelie naar Jacobus, hoofdstuk 8, vers 2 tot hoofdstuk 9, vers 11.

“Toen zij [Maria] twaalf jaar werd, kwam een groep van priesters bijeen voor beraadslaging, zeggende: Zie, Maria heeft twaalf jaren in de tempel van de Heer gewoond. Wat zullen wij nu met haar aanvangen, zodat zij niet het heiligdom van de Heer onze God bezoedelt? En zij zeiden tot de hogepriester: U heeft aan het altaar van de Heer gestaan. Ga naar binnen en bidt over haar. En indien de Heer iets tot u openbaart, zullen wij dat doen. En de priester ging naar binnen en bracht het kleed met twaalf bellen in het heilige der heiligen en bad over haar. Plotseling stond een engel van de Heer voor hem, zeggende: Zacharias, Zacharias, vertrek van hier en roep de weduwnaars onder de mensen bijeen en laat ieder van hen een staf dragen. En degene die de

Heer uitkiest via een teken, zij zal zijn vrouw zijn. En de herauten trokken in het hele gebied rondom Judea en de trompet van de Heer schalde en alle mannen kwamen ijlings erop af. ...

Jozef wierp zijn bijl neer en ging naar buiten om hen te ontmoeten. En nadat zij samen waren gekomen met hun roeden, gingen zij naar de hogepriester. En toen hij de roeden van iedereen had ontvangen, ging de hogepriester in de tempel en bad. Toen hij het gebed beëindigd had, nam hij de roeden en gaf die aan elke man, maar er deed zich geen teken onder hen voor. Tenslotte nam Jozef zijn roede. Plotseling kwam een duif uit de roede en ging op het hoofd van Jozef staan. En de hogepriester zei: Jozef! Jozef! U bent door loting uitgekozen om de maagd onder uw hoede te nemen. En Jozef antwoordde, zeggende: Ik heb zonen en ik ben oud, terwijl zij jong is. Ik zal niet bespot worden onder de kinderen Israëls. En de hogepriester zei: Jozef, vrees de Heer uw God en herinner u wat God heeft gedaan met Datan en Abiram en Korach, hoe de aarde openspleet en hen verzwolg vanwege hun opstandigheid. Vrees God nu, Jozef, zodat deze dingen niet in uw huis zullen gebeuren. En God vrezende, nam Jozef haar tot zijn bezit.”

Vertaling door Shelly Matthews, toegankelijk via deze link:

<http://alpha.furman.edu/~smatthew/canon/infancyjames.htm>

Voor andere vertalingen van dit evangelie, zie deze link:

<http://www.earlychristianwritings.com/infancyjames.html>

Bronvermeldingen.

- [1] Tirmizi, *Abwab al-Manaqib* (Hoofdstukken over deugden), Hfdst. ‘De deugden van Aisja’.
- [2] *Muslims, Saints and Mystics*, beknopte Engelse vertaling van *Tazkirat al-Auliya*, door A.J. Arberry, p. 40.
- [3] *Bugari*, Het boek der deugden van de *Ansar*, Hfdst. ‘Het huwelijk van de heilige profeet met Aisja en zijn komst naar Medina en de huwelijksvoltrekking (middels gemeenschap) met haar’. Voor de vertaling van Muhsin Khan, zie deze link: <http://www.usc.edu/dept/MSA/fundamentals/hadithsunnah/Bugari/058.sbt.html> en surf verder naar de verslagen, ingedeeld als vol. 5, boek 58, nummer 234 en 236.
- [4] *Living Thoughts of the Prophet Muhammad*, 1992 U.S.A editie, p. 30, noot 40.
- [5] *Tarikh Tabari*, vol. 4, p. 50.
- [6] *Mishkat al-Masabih*, Uitgave met Oerdoe vertaling, uitgegeven in Lahore, 1986, vol. 3, p. 300-301. Zie deze link voor een afbeelding van de volledige tekst in het Oerdoe: <http://www.muslim.org/islam/Aisja-age-mish.htm>

[7] Vol. 8, p. 346.

[8] Die vier plaatsen in *Sahih Bugari* zijn de volgende: *Kitab al-Salah*, Hfdst. ‘Een moskee die in de weg staat, maar die de mensen niet tot last is’; *Kitab al-Kafalah*, Hfdst. ‘Abu Bakr onder de bescherming van een niet-moslim tijdens het leven van de heilige profeet en zijn verbond met hem’; *Kitab Manaqib al-Ansar*, Hfdst. ‘Emigratie van de heilige profeet en zijn metgezellen naar Medina’; en *Kitab al-Adab*, Hfdst. ‘Dient een persoon elke dag, of ’s morgens en ’s avonds, bezoeken af te leggen’.

[9] Muhsin Khans Engelse vertaling van *Bugari*, vol. 3, boek 37, nummer 494. Zie deze link: <http://www.usc.edu/dept/MSA/fundamentals/hadithsunnah/Bugari/037.sbt.html>

[10] *Fadl al-Bari*, vol. 1, p. 501, voetnoot 1.

[11] *Sahih Bugari*, *Kitab al-Jihad wa-l-Siyar*, Hfdst. ‘Vrouwen tijdens de oorlog samen strijden met de mannen’. Zie deze link in Muhsin Khans vertaling en loop verder naar het verslag ingedeeld als vol. 4, boek 52, nummer 131:

<http://www.usc.edu/dept/MSA/fundamentals/hadithsunnah/Bugari/052.sbt.html>

[12] *Fadl al-Bari*, vol. 1, p. 651.

[13] In het artikel, *St. Joseph*, onder de letter *J*. Hier is een link naar dit artikel in de online *Catholic Encyclopedia*: <http://www.newadvent.org/cathen/08504a.htm>

[14] Hier is een link naar dit artikel, *An Elderly Joseph*:

http://www.unicorne.org/orthodoxy/articles/articles_a/joseph.htm